

“No sé què celebra el conseller Castells”

Vau ser molt crític quan es va pactar l'estatut a la Moncloa, especialment en matèria de finançament. Tenint en compte aquelles crítiques, era possible un bon model?

—Vaig criticar l'estatut perquè no implicava un canvi de model de finançament. Per a mi, el canvi principal era l'Agència Tributària de Catalunya, és a dir, el pas de qui recapta els impostos.

El federalisme al món avançat vol dir que els governs regionals són els que recaptin els grans impostos. Només així tenen poder de negociació efectiva davant el govern central. Per tant, jo vaig ser crític del nou estatut perquè no garantia una agència. De fet, ningú no parla ja ni tan sols del consorci tributari. Si no aprofitàvem el nou estatut per a fer realment federal l'Espanya autonòmica, per canviar radicalment, tornàrem a estar com sempre. I ara, tornem a estar com sempre, amb un model multilateral, sotmès a la LOFCA, on no hi ha res concretat, on tot depèn de la bona voluntat i de la gràcia del govern central. Per tant, depèn de la conjuntura política, qui mana a Catalunya, quants diputats té a Madrid i com els utilitza, per a poder fer més o menys.

Espanya no és un país federal. Als informes del Banc Mundial, de l'OCDE o del Fons Monetari Internacional, no surt classificada a la llista de països federals, sinó a la de països unitaris amb la despesa pública descentralitzada. El govern central continua tenint el monopoli dels grans impostos, perquè continua tenint la paella pel mànec. Aquest és el gran fracàs de l'Estatut del 2006 i és la gran mentida del conseller Castells. Perquè el document de Salgado és molt semblant al de Solbes de fa sis mesos. Enlloc del document no es diu que hi haurà quatre mil milions per a Catalunya. I es diu que seran les “Cortes Generales” les que decidiran a cada moment quin és el fons de garanties, el de garantia, el de convergència i el de cooperació. Així,

Ramon Tremosa
(Barcelona, 1965),
professor de la
Universitat de
Barcelona, és des del
mes de juny diputat
al Parlament Europeu
per Convergència
i Unió.

abans teníem un fons; ara quatre! A més a més, és un model basat en la població, igual que l'anterior de la LOFCA, amb criteris com insularitat, dispersió, etc., però no n'hi ha cap dels que beneficien Catalunya, com ara immigració o cost diferencial. Per tant, no sé què celebra el senyor Castells! O potser sí, que han de fer tot aquest teatre perquè hi ha eleccions d'aquí a un any i bé han de justificar els tripartits que vindran.

—Però si l'Estatut no garanteix canvi de model, què es podia fer?

—No falla l'eina, falla la feina. Què ha fet CiU? A l'Estatut de Sau es parla de TVC, de Mossos d'Esquadra, diu que la Generalitat tindrà una participació del cinquanta per cent de l'IRPF? No. Per tant, CiU va superar el marc estatutari. Aquest és el seu gran èxit. I és el gran fracàs dels tripartits, que no han fet avançar l'autogovern de Catalunya. Amb el nou estatut, com que no hi ha aquest canvi en la línia federal llargament promès —el PSC porta trenta anys prostituint la paraula federalisme—, com que no tenim aquest canvi, doncs a veure, senyor Castells, per què no s'aconsegueix el consorci tributari o la gestió de l'IRPF? Tot això, el Chávez ho va vetar, quan Mas va estar a punt d'aconseguir l'IRPF. Els socialistes espanyols no volen federalisme

de debò. I sense aquesta capacitat per a recaptar el propis impostos és impossible la bilateralitat.

—I això és impossible mentre es depengui de la LOFCA?

—És clar. Vam estar tres anys per negociar un estatut per sortir d'aquesta ratera que és la LOFCA, que històricament ha perjudicat sempre Catalunya, i això ho diu Guillem López, delegat del Banc d'Espanya. I ara tenim el mateix, elevat per l'Estatut.

Però, a més a més, hi ha un altre gol que s'han deixat marcar el Tripartit i Esquerra, i és que l'any base del model és el 2007, que és un any de màxims en tributs cedits. Això vol dir que tenim uns percentatges de l'any 2007 en recaptació de l'ITE [índex de variació dels ingressos tributaris de l'estat] que mai més no tindrem, perquè ara estan caient en un cinquanta per cent. Per això no veig què celebren! Si no hi ha cap xifra! I quan Zapatero ha dit ben clar que no vol disminuir el pes de la despesa pública de l'estat, que és del cinquanta-tres per cent. Per tant, com volen incrementar en onze mil milions la despesa de les autonomies, si l'estat no preveu rebaixar en onze mil milions milions la seva despesa?

—Amb dèficit públic?

—Ah, però ja veurem el 2012 com s'ho fa l'estat i amb quin interès emet el dèficit públic. Ara, el govern alemany emet deute al quatre per cent. L'espanyol ho fa al cinc per cent. Alemanya és un país seriós que diu que el 2011 no hi haurà més dèficit públic, i que vol reconduir el deute, mentre que aquí anem tirant de veta.

—El pecat original de tot plegat és una mala negociació del finançament, de l'Estatut o de totes dues coses?

—Mai un partit de govern a Catalunya havia tingut vint-i-cinc diputats a Madrid. Mai. I si se'm pregunta què faig jo avui amb el logo de Convergència, dic que és perquè rebo una proposta el gener, quan el mes de desembre jo tenia una profunda sensació de derrota de país, quan veig que el que el senyor Castells havia dit que no votarien els pressupostos generals de l'estat si no hi havia un acord tancat. Però, quan arriba el moment, s'ho va empassar amb patates i el 22 de desembre el PSC vota una vegada més el pressupost al PSOE, a canvi de res. I incomplint l'Estatut. Cada dia que passa, sense aquests diners, el deute de

la Generalitat creix un milió d'euros en interessos.

Quan Montilla feia broma amb Zapatero sobre el finançament, el dia de la final europea del Barça... Però, de què riu aquest senyor? Això té un cost, això empobreix els meus fills, redueix les polítiques socials del meu govern, degrada entre la gent la imatge de la Generalitat, i justificarà una retallada de competències, quan els espanyols reformin la constitució, perquè aquest govern serà vist com a malgastador i poc eficient. Tot això té un cost. Esquerra té tres diputats, Iniciativa, un, el PSC, vint-i-cinc. És a dir, mai el govern de la Generalitat no havia tingut prop de trenta diputats a Madrid. I a més, sense que hi hagi majoria absoluta a Madrid! I quin és l'avenç que hem tingut en aeroports, en trens, en diners, en canvi de model? No n'hi ha.

Si et mires la liquidació del pressupost del 2009, una quarta part de les entrades dels ingressos és deute públic. I en què gasten aquests diners? Mireu el consorci dels boscos, tenia vuitanta persones l'any 2003. Ara n'hi ha quatre-centes cinquanta fent el mateix. Això és el que fa el Tripartit, col·locar molta gent.

—Era factible una negociació amb èxit, tenint en compte que l'Estatut no garanteix ni xifres ni bilateralitat?

—No, però l'estatut et dona una cistella d'impostos del cinquanta per cent de l'IVA i de l'IRPF. És a dir, aprofitant al màxim l'Estatut, com diu Elisenda Paluzie, s'hauria pogut aconseguir més. No és el que diu Carod, és al revés; l'Estatut és de talla mitjana i tu n'has aconseguit un de talla S. I, també, la disposició addicional de les inversions de l'Estatut, et marca que l'estat està obligat a invertir un divuit per cent. I això no ho fa. I com ho pots fer complir? Home, hi ha el Congrés dels Diputats, i allà els diputats catalans del Tripartit no han fet el que havien de fer. Aquesta és l'única sortida. Per què tenim Mossos o TV3? Doncs perquè hi havia un govern que donava suport a canvi d'unes contrapartides. Però, ara, és a canvi de res.

—Òmnium ha lamentat la falta d'unitat, de nou, dels partits catalans. Així, per exemple, recentment, a la votació del sostre de despesa per als pressupostos de l'estat del 2010, al Congrés, el PSC hi va votar a favor, CiU i ICV-EUiA es van abstenir i ERC hi va votar en contra. Una divisió que

“CiU va superar el marc estatutari. Aquest és el seu gran èxit. I és el gran fracàs dels tripartits, que no han fet avançar l'autogovern de Catalunya.”

va permetre al PSOE tirar endavant la proposta, just a la recta final de la negociació del finançament. Això no debilita la posició catalana?

—Això crec que ara ha d'anar al Senat i podria ser que tornés al Congrés. Però el problema és que Convergència en té deu, Esquerra, tres, i Iniciativa, un, però qui en té vint-i-cinc és el PSC. Llavors, mireu què fa el partit que governa a Catalunya. Mentre el PSC lideri el país, no hi ha res a fer, anirem empobrint-nos i no farem cap salt en l'autogovern. Per això jo estic avui a Convergència. I molt de gust. I els fets em van donant la raó. La prova és que hi ha gent dins d'Esquerra que no han vist gens clar aquest acord, com Oriol Junqueras, Anna Simó o Elisenda Paluzie, que fa una anàlisi

implacable de les mentides del conseller Castells. El problema d'Esquerra és que, en nom de la independència, li marquen aquests gols. Aquest model, amb el nou estatut, ens encaixa més en el règim comú. Això no és avançar cap a la independència, tot al contrari. En política es crea frustració si entre el que promets en campanya i el que aconsegueixes hi ha una distància brutal. Per això, Esquerra és més un partit d'ex-votants que de votants. CiU ha estat més honesta i sincera, quan diu “farem el que podrem”, sabent que el centralisme espanyol és molt potent i que a Catalunya hi ha molt diputat del PP i del PSOE. I no anaven promentent llunes.

Enric Rimbau